

bron :

Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen

PB L 187 van 20/07/99

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE van 10 juni 1999

tot vaststelling van de milieucriteria voor de toekenning van de communautaire milieukeur voor wasmiddelen

Bijlage

ALGEMEEN

De bij Verordening (EEG) nr. 880/92 inzake een communautair systeem voor de toekenning van milieukeuren vastgestelde algemene vereisten en de volgende specifieke criteria zijn van toepassing bij de toekenning van een milieukeur aan wasmiddelen en moeten gedurende de gehele periode van de overeenkomst betreffende de voorwaarden voor het gebruik van de keur worden nageleefd.

De bevoegde instanties wordt aanbevolen bij de beoordeling van aanvragen en de controle van de naleving van de criteria van deze bijlage rekening te houden met de tenuitvoerlegging van erkende systemen voor milieubeheer, zoals EMAS of ISO 14 001.

Met deze criteria moet worden bevorderd:

- dat de waterverontreiniging wordt verminderd, enerzijds doordat er minder wasmiddelen worden gebruikt, en anderzijds door beperking van de hoeveelheid schadelijke ingrediënten
- dat de afvalproductie tot een minimum wordt teruggebracht, door een beperking van de hoeveelheid gebruikt primair verpakkingsmateriaal en door bevordering van de geschiktheid voor hergebruik en/of de recycleerbaarheid ervan
- dat het energiegebruik omlaag gaat door bevordering van het gebruik van detergents die bijlage temperaturen effectief zijn.

Bovendien dragen deze criteria bij tot het milieubewustzijn van de consument.

1. FUNCTIONELE EENHEID EN REFERENTIEDOSERING

1.1. Functionele eenheid

Als functionele eenheid wordt gram per wasbeurt (g/was) gebruikt. Voor wasmiddelen voor witte was heeft dit betrekking op de dosering voor 4,5 kg wasgoed (droge textielproducten) en voor wasmiddelen voor fijne was op de dosering voor 2,5 kg wasgoed (droge textielproducten)

1.2. Referentiedosering

De door de producent aan de gebruiker aanbevolen dosering voor een waterhardheid van 2,5 mmol CaCO₃/liter en "normaal bevuild" wasgoed wordt gebruikt als referentiedosis voor:

- de berekeningen met betrekking tot de milieucriteria, en
- het beproeven van de wasprestaties.

Wanneer een waterhardheid van 2,5 mmol CaCO₃/liter niet relevant is voor de lidstaat waarin het wasmiddel in de handel wordt gebracht, specificceert de aanvrager de als referentie te gebruiken dosering.

2. MILIEUCRITERIA VOOR INGREDIËNTEN EN VERPAKKING

2.1. Milieucriteria voor ingrediënten

Er wordt van de volgende parameters uitgegaan:

- totaal aan chemicaliën (TC)
- kritisch verdunningsvolume, toxiciteit (KVV_{TOX})
- fosfaten (als natriumtripolyfosfaat-STPP)
- onoplosbare anorganische stoffen (OOA)
- oplosbare anorganische stoffen (OA)
- niet biologisch afbreekbare organische verbindingen (aëroob) (aNBAO)
- niet biologisch afbreekbare organische verbindingen (anaëroob) (anNBAO)
- biologisch zuurstofverbruik (BZV)

In aanhangsel II worden de in de berekeningen gebruikte parameters gedefinieerd. Deze parameters worden berekend en uitgedrukt als g/was of l/was, naar gelang van het geval. Overeenkomstig de in dit document gekozen benadering worden zij geaggregeerd en als één geheel beoordeeld.

Waarderings/wegingsfactoren

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de geselecteerde criteria, de uitsluitingsgrenswaarden, de wegingsfactoren en de maximaal haalbare puntenwaardering. De formules die worden gebruikt om de waardering uit hoofde van elk criterium te berekenen, worden in paragraaf 2. 3 uiteengezet.

Wasmiddelen: systeem voor de berekening van waarderingsfactoren en wegingsfactoren

Waardering	4	3	2	1	GUITSL	W_{factor}	Tot.
criterium							
Totaal aan chemicaliën	60	70	80	90	110	3	12
Kritisch verdunningsvolume-tox.	1500	3500	5500	7500	10000	8	32
Fosfaten (als STPP)	0	7,5	15	22,5	30	2	8
Onoplosbare anorganische stoffen	10	15	20	25	30	0,5	2
Oplosbare anorganische stoffen	10	25	40	55	70	0,5	2
NBAO (aëroob)	1	2	3	4	8	1	4
NBAO (anaëroob)	1	4	7	10	15	1,5	6
BZV	20	40	60	80	130	2	8
Totaal							74
Minimaal vereiste waardering	45						
NB: Alle waarden worden uitgedrukt in g/was, behalve de KVV_{tox} welke wordt uitgedrukt in l/was. W_{factor} = wegingsfactor (G ^{UITSL} = uitsluitingsgrenswaarde)							

2.2. Drempelniveau voor de toekenning/weigering van een milieukeur

De totale waardering (de som van de scores uit hoofde van de acht ingrediëntcriteria) dient ten minste 45 te bedragen.

De uitsluitingsgrenswaarde mag bij geen enkel criterium worden overschreden. Het product dient ook in overeenstemming te zijn met de in andere delen van deze bijlage genoemde criteria.

2.3. Berekeningen in verband met milieucriteria voor ingrediënten

Gegevensbank wasmiddeleningredienten (DID-lijst) In aanhangsel I, deel A is de gegevensbank wasmiddeleningredienten (DID-lijst) opgenomen, die de meest gebruikte ingrediënten in formuleringen van wasmiddelen bevat. Deze wordt gebruikt voor berekeningen voor de criteria voor ingrediënten.

Gegevens inzake belastingsfactor, toxiciteit, niet biologisch afbreekbare stoffen (aëroob en anaëroob),

oplosbare/onoplosbare anorganische en biologisch zuurstofverbruik (BZV) worden voor de voornaamste ingrediënten in aanhangsel I, deel A opgesomd en dit zijn de gegevens die voor de berekeningen betreffende de ingrediënten moeten worden gebruikt.

De berekeningen voor de criteria:

- totaal aan chemicaliën
- fosfaten (als STPP),
- oplosbare/onoplosbare anorganische stoffen
- niet biologisch afbreekbare stoffen (aëroob/anaëroob)
- Bzv

worden verricht voor elk ingrediënt afzonderlijk op basis van de dosering per was, het watergehalte en het gewichtspercentage; de resultaten hiervan worden dan opgeteld om het resultaat voor het gehele product te verkrijgen.

Voor de berekening in verband met het criterium kritisch verdunningsvolume (toxiciteit) voor elk ingrediënt (i) van de formulering van het wasmiddel wordt de volgende vergelijking gebruikt:

KVV tox :

$$KVV_{TOX}(\text{ingrediënt } i) = \frac{\text{gewicht/was}(i) \times \text{belastingsfactor}(i)}{\text{langetermijneffect}(i)} \times 1000$$

Procedure voor de berekening van criteria en puntenwaardering

Voor de berekening van de puntenwaardering worden de volgende vergelijkingen gebruikt:

Totaal aan chemicaliën (TC) :

Indien TC > 110 g/was	dan	UITSLUITING
Indien TC ≤ 90 g/was	dan	Waardering = 10 - TC / 10
Indien 110 ≥ TC > 90 g/was	dan	Waardering = 0
Indien TC ≤ 60 g/was	dan	Waardering = 4

Kritisch verdunningsvolumetoxiciteit (KVV TOX) :

Indien KVV TOX > 10 000 l/was	dan	UITSLUITING
Indien KVV TOX ≤ 7 500 l/was	dan	Waardering = 4,75 - KVV TOX / 2 000
Indien 10 000 ≥ KVV TOX > 7 500 l/was	dan	Waardering = 0
Indien KVV TOX ≤ 1 500 l/was	dan	Waardering = 4

Fosfaten (P) :

Indien P >30 g/was	dan	UITSLUITING
Indien P ≤ 22,5 g/was	dan	Waardering =4 – P /7,5
Indien 30 ≥ P >22,5 g/was	dan	Waardering =0

Onoplosbare anorganische stoffen (OOA) :

Indien OOA >30 g/was	dan	UITSLUITING
Indien OOA ≤ 25 g/was	dan	Waardering =6 – OOA /5
Indien 30 ≥ OOA >25 g/was	dan	Waardering =0
Indien OOA ≤ 10 g/was	dan	Waardering =4

Oplosbare anorganische stoffen (OA) :

Indien OA > 70 g/was	dan	UITSLUITING
Indien OA ≤ 55 g/was	dan	Waardering =4,66 – OA /15
Indien 70 ≥ OA >55 g/was	dan	Waardering =0
Indien OA ≤ 10 g/was	dan	Waardering =4

Aëroob biologisch niet-afbreekbare organische stoffen (aNBAO) :

Indien aNBAO > 8 g/was	dan	UITSLUITING
Indien aNBAO ≤ 4 g/was	dan	Waardering =5 – aNBAO
Indien 8 ≥ aNBAO > 4 g/was	dan	Waardering =0
Indien aNBAO ≤ 1 g/was	dan	Waardering =4.

Anaëroob biologisch niet-afbreekbare organische stoffen (anNBAO) :

Indien anNBAO > 15 g/was	dan	UITSLUITING
Indien anNBAO ≤ 10 g/was	dan	Waardering =4,34 – anNBAO /3
Indien 15 ≥ anNBAO > 10 g/was	dan	Waardering =0
Indien anNBAO ≤ 1 g/was	dan	Waardering =4

(BZV) :

Indien BZV > 130 g/was	dan	UITSLUITING
Indien BZV ≤ 80 g/was	dan	Waardering =5 – BZV /20
Indien 130 ≥ BZV > 80 g/was	dan	Waardering =0
Indien BZV ≤ 20 g/was	dan	Waardering =4

Nieuwe extra ingrediënten

Wanneer nieuwe chemische producten of extra ingrediënten worden gebruikt die nog niet in de DIDlijst zijn opgenomen, moet de hieronder en in aanhangsel I, deel B, beschreven procedure worden gevolgd.

- Experimentele gegevens moeten door de aanvrager aan de bevoegde instantie worden voorgelegd.
- De gegevens over oplosbare/onoplosbare anorganische stoffen, anaërobe biologische afbreekbaarheid (gebaseerd op ECETOC test nr. 28, juni 1988) en biologisch zuurstofverbruik (BZV) moeten worden voorgelegd.
- Voorts dient het dossier alle beschikbare documentatie te bevatten in verband met de verstrekte gegevens over biologische afbreekbaarheid, verwijdering en langetermijneffecten (NOEC-gegevens) op vissen, daphnia magna, en algen.
- De uit te voeren proeven zijn beschreven in de desbetreffende bijlagen van Richtlijn 67/548/EEG.

De bepalingen van aanhangsel I, deel B, moeten waar nodig worden toegepast.

Wanneer, in het bijzonder, niet alle gegevens betreffende de langetermijneffecten (NOEC) beschikbaar zijn, zijn de relevante vereenvoudigde procedures van aanhangsel I, deel B, van toepassing.

In voorkomend geval kunnen alternatieve gegevens worden aanvaard, mits deze door de bevoegde instantie die de aanvraag beoordeelt als equivalent worden aanvaard.

2.4. Andere milieucriteria in verband met ingrediënten

Sommige specifieke ingrediënten mogen een bepaalde maximumconcentratie niet overschrijden of mogen helemaal niet in het wasmiddel voorkomen:

- a. het totale gewicht van ingrediënten (1) die zijn of kunnen worden ingedeeld als schadelijk voor het aquatisch milieu en waaraan ingevolge Richtlijn 67/548/EEG de risicozin R50 (zeer vergiftig voor in het water levende organismen) is toegekend, mag niet hoger zijn dan 10 g/was;
- b. het totale gewicht van ingrediënten die zijn of kunnen worden ingedeeld als schadelijk voor het milieu en waaraan ingevolge Richtlijn 67/548/EEG de risicozinnen R50 (zeer vergiftig voor in het water levende organismen) en R53 (kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken) zijn toegekend, mag niet hoger zijn dan 0,25 g/was;
- c. het gewicht van fosfonaten mag niet groter zijn dan 1 g/was;
- d. oppervlakteactieve stoffen die tot de alkylfenoletoxylaten (APEO) behoren, parfums die de in aanhangsel II genoemde aromatische nitroverbindingen bevatten en de complexvormer EDTA, alsmede ingrediënten die op grond van Richtlijn 67/548/EEG als kankerverwekkend, vergiftig voor de voorplanting of mutageen zijn ingedeeld, mogen niet worden gebruikt.

2.5. Milieucriteria voor verpakkingen

Alleen primaire verpakkingsmaterialen komen hier aan de orde. De verpakking van het wasmiddel dient een lichtgewicht verpakking of recipiënt (kartonnen/kunststof doos of fles) te zijn.

Als het wasmiddel in een recipiënt (doos of fles) wordt geleverd, dient de fabrikant navulverpakkingen te leveren.

Het gewicht van de lichtgewicht verpakking of de navulverpakking mag niet meer bedragen dan 1,7 g/was.

Het gewicht van de recipiënt mag niet meer bedragen dan 7 g/was.

Kartonnen verpakkingen dienen voor 80 % uit gerecycleerd verpakkingsmateriaal te bestaan en kunststofverpakkingen moeten volgens ISO-norm 1043 worden geëtiketteerd.

3. PRESTATIECRITERIA

De wasprestaties van het product worden in de prestatietest voor milieuvriendelijke wasmiddelen van de Europese Unie vergeleken met die van referentiewasmiddelen van hetzelfde type.

Het product moet voldoen aan de voor deze test geldende minimumeisen.

4. BEPROEVING

4.1. Beproeving van de zuiverheid van enzymen om te verifiëren of het product geen productieorganismen bevat

De bij biotechnologische processen ontstaande en in wasmiddelen waarvoor het milieukeur wordt aangevraagd gebruikte enzymen moeten op hun zuiverheid worden onderzocht. De bedoeling van deze test is te verzekeren dat het uiteindelijke enzympreparaat vrij van productieorganismen is. De groei van micro-organismen wordt in combinatie met specifieke antibiotica getest. Met de zuiverheidstest moet worden verzekerd dat er in een standaardtestmonster (20 ml) van het uiteindelijke enzymproduct geen productieorganismen voorkomen.

4.2. Testlaboratoria

De proeven worden, op kosten van de aanvrager, verricht door laboratoria die aan de in de EN 45001-normen uiteengezette algemene eisen of aan de vereisten van gelijkwaardige systemen voldoen.

5. CONSUMENTENINFORMATIE

5.1. Informatie op de verpakking

Op of in de verpakking van het product dient de volgende informatie te worden gegeven:

"MILIEUVRIENDELIJKER WASSEN BETEKENT:

Stap 1: Sorteert het wasgoed (bij voorbeeld op kleur, vuilheid, soort vezel)

Stap 2: Was met een volle wasmachine

Stap 3: Gebruik niet teveel wasmiddel, volg de opgegeven dosering

Stap 4: Was bij voorkeur op een lage temperatuur ".

Desgevraagd dient meer informatie over het wasmiddel te worden verstrekt. Daarom moet op de verpakking worden vermeld dat de consument voor nadere informatie kan bellen (of schrijven) naar de consumentendienst van de onderneming of de verkoper.

Om de consument aan te moedigen niet teveel wasmiddel te gebruiken en de voorgeschreven dosis te volgen, moet het mogelijk zijn een doseerhulpmiddel (bakje) met een schaalverdeling met stappen van ten hoogste 10 ml aan te vragen, als dit niet in de verpakking wordt meegeleverd.

Op de verpakking moet de volgende informatie worden vermeld:

"Dit product krijgt het EU-milieukeurmerk omdat het de watervervuiling, de hoeveelheid geproduceerd afval en het energieverbruik helpt verminderen.

Meer informatie over de milieukeur van de Europese Unie is te vinden op het Internet op de website: <http://europa.eu.int/ecolabel>".

5.2. Doseringsaanbevelingen

Op de productverpakking moet een doseringsaanbeveling zijn aangebracht, alsmede de aanbeveling aan de consument om bij zijn waterleidingsbedrijf op plaatselijke overheid te informeren naar de hardheidsgraad van zijn leidingwater.

De aanbevolen dosering moet zijn gespecificeerd voor het passende gewicht "normaal bevuild "en "sterk bevuild "wasgoed en voor de verschillende voor de betrokken landen relevante waterhardheden. Als de instructies voor de dosering worden gegeven aan de hand van een doseerhulpmiddel, moet het volume van het doseerhulpmiddel (in ml) eveneens duidelijk op de verpakking worden vermeld.

Ook het wasrendement voor "normaal bevuild "wasgoed en de verschillende relevante waarden voor de waterhardheid moeten zijn aangegeven.

De aanbevolen doseringen voor waterhardheid 1 (zacht water), "normaal bevuild "wasgoed, en waterhardheid 3 of 4, "sterk bevuild "wasgoed, mogen ten hoogste een factor 2 verschillen. De referentiedosis die voor het beproeven van de gebruiksgeschiktheid (wasprestaties) en de berekeningen i.v.m. de milieucriteria is gebruikt, moet in de lidstaat waar de proef is uitgevoerd worden aangegeven als de aanbevolen dosis voor "normaal bevuild "wasgoed en waterhardheid overeenstemmend met 2,5 mmol CaCO₃/l.

Wanneer de aanbevelingen uitsluitend betrekking hebben op waarden voor de waterhardheid lager dan 2,5 mmol CaCO₃/l moet de voor "normaal bevuild "wasgoed aanbevolen maximumdosis lager zijn dan de in

bovenstaande alinea bedoelde referentiedosis.

5.3. Informatie over de ingrediënten en etikettering

Aanbeveling 89/542/EEG van de Commissie van 13 september 1989 inzake etikettering van detergents en reinigingsmiddelen (2) is hier van toepassing.

De volgende groepen ingrediënten moeten op het etiket worden vermeld ongeacht het gehalte:

- *Enzymen*: aanduiding van het type (bij voorbeeld protease, lipase)
- *Conserveringsmiddelen*: karakterisering en etikettering overeenkomstig de IUPAC-nomenclatuur.
- *Desinfectantia*: karakterisering en etikettering overeenkomstig de IUPAC-nomenclatuur.

Als het product parfums bevat, moet dat op de verpakking worden vermeld.

Voetnoten :

1. "Ingrediënten "is hier op te vatten als stoffen of preparaten.
2. PB L 291 van 10. 10. 1989, blz. 55.

Voor vragen en/of opmerkingen over EMIS kunt u mailen naar emis@vito.be

Copyright © [VITO](http://www.vito.be) 20/07/1999

Ontwerp [EMIS](http://www.emis.vito.be).